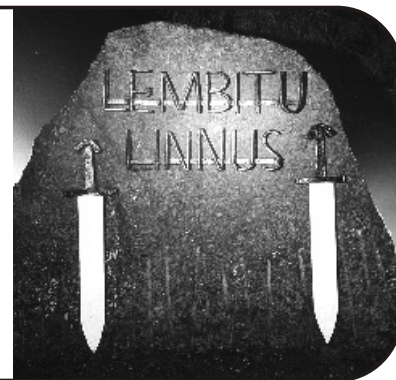

Suure-Jaani linna,
Suure-Jaani valla
ja
Olustvere valla
ajaleht

Nr. 11 (20)
November 2001

LEOLE

Novembrimõtteid

Novembrit on rahvakalendris nimetatud talvekuuks, saabub ju novembris fenoloogiline talv. Vanasti tõi november kaasa talvetööd: alustati ehituspalkide ja muude tarbepuude lõikusega, ehkki sobivamad ajad olid veel ees; hoogu said tüdrukute ühised tööõhtud ja noormeeste kosjaskäimised. Tänapäeval tuntakse novembrit siiski rohkem kui hingedeaega. Udune ja sombune õhk olevat hingekesi täis, väitis vanarahvas. Just Suure-Jaanist on pärit tõdemus, et inimhinged elavad sellel ajal toa peal ja neile on vaja viia toitu. Hingekuu algab pühakutepäevaga ja lõpeb andresepäevaga, mil pöörduti palves pühak Andrease poole lastesaamise ja abieluõnne pärast. Kuid novembrisse jääb ka isadepäev. Esmakordselt tähistati isadepäeva 1910. aastal Ameerika Ühendriikides Washingtoni osariigis Spokane'i linnas. Traditsiooni algatas naine, kelle sõjaveteranist isa oli pärast abikaasa surma üksinda kuus last üles kasvatanud. 1936. aastal arutati Eestis esmakordselt isadepäeva sisseeadmise vajadust, kuid teoks sai mõte alles taaskehtestatud Eesti Vabariigis. Usun, et isadepäeva on väga vaja, sest kiirustavas maailmas on isarolli täitmine

raskem kui kunagi varem. Raha eest armastust ei osteta, aga isa hoolet ja mõistmist on lapsele samapalju vaja kui taimetele toitu. Nimetaksin emade hoolet päikese/valgusevajaduseks, aga isa vajab laps kui vaimset toitu. Täna sees lehes kohtute erinevas vanuses isadega. Arvan, et isarolli ei saa õppida koolipingis, vaid see omandatakse elamise käigus kas negatiivse või positiivse eeskuju abil. Novembrilehest loete, mida arvavad oma isadest Suure-Jaani Gümnaasiumi õpilased.

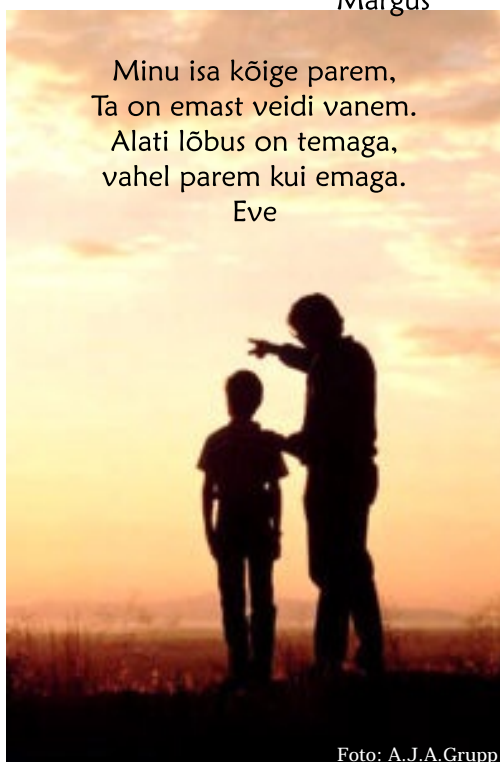
Möödunud kuu üheks tähelepanuväärsemaks sündmuseks kujunes Rahvusvahelise Artur Kapp'i Ühingu asutamine. Suure-Jaani Linnavalitsuse saalis tehti ajalugu, mis kindlasti paneb aluse mitmetele väärt traditsioonidele. Need aitavad Suure-Jaanil jõuda maailmakaardile kui linnake, kus hinnatakse kultuuripärandit.

Uus detsembrileht ilmub ilmselt detsembri teisel nädalal. Selleks ajaks on möödunud esimene advent. Ootan lugejate mõtteid lõppenud aastast, tänuavaldusi ja tervitusi. Mõteterohket novembrikuud!

Toimetaja

Minu isa on minu jaoks väga tähtis. Ta aitab mind, kui ma palun teda. Temaga saab rahulikult rääkida, sest ta kuulab mu alati ära ja annab head nõu. Eks igaüks tahaks endale ideaalset isa, aga kõigil on ju head ja halvad küljed. Mina olen rahul oma isaga. Ta meeldib mulle sellisena nagu ta on.
Ketely

Ma olen tihti mõelnud, et mul on ikka kuramuse hea isa: ta ei joo, ei tee suitsu, ei sehkenda võõraste naistega jne. Isa on mind alati aidanud. Põhikooliaastatel aitas ta praktiliselt igal õhtul mul vene keelt õppida. Mulle meenuvad olukorrad, mil ta väga tihti ütleb mõne mu äparduse peale: "Elu õpetab!" Nii ma siis kuulengi tihti, kuidas elu mind kogu aeg õpetab. Ma ise arvan, et sellest on päris kõvasti kasu olnud. Eriline on mu isa selle poolest, et ta rõngastab linde. Ta ronib hõlpsasti kõrge kuuse otsa, rõngastab mõne hiireviu või toonekure. Suur rõõm särab ta näos, kui ta saab teate mõne linnu taasleiust Saksamaalt, Rootsist või mujalt. Linnud on kogu ta elu. Ta on kolmekümne aasta jooksul täis kirjutanud palju märkmikke. Vahel ütleb ema: "Kas mina või linnud!" Isast võiks palju kirjutada.
Priit

Minu isa kõige parem,
Ta on emast veidi vanem.
Alati lõbus on temaga,
vahel parem kui emaga.
Eve

Suure-Jaani gümnaasiumi 8. kl. õpilased oma isadest

Minu isal on hea omadus osata enda üle naerda. Kui ma veel koolis ei käinud, vedas ta mind igale poole kaasa. Vahel olin iga päev temaga tööl, tegin talle üpriski palju tüli, aga tema siiski võttis mind igale poole kaasa. Mulle meeldivad ühised ettevõtmised oma isaga, sest tavaliselt on ta ikka rahulik, tasakaalukas ja heas tujus. Praegu tundub, et meie mõttemaailmad on sarnased. Sain temalt palju tarkusi juba väiksenä. Me rääkisime tihti geograafiast, poliitikast või loodusest. Arvan, et see oli paljuski isa teene, et mul oli kooli minnes suur teadmiste pagas olemas. Isa aitab mind alati. Kui mul õnnestub võita mõni suurem võistlus, on ta alati rõõmus koos minuga. Vahel tundub, et tema rõõm on suuremgi.
Kaupo

Minu isa on hea. Ta on perekonnapea, käib ülikoolis ja on väga töökas. Ta annab mulle ka taskuraha. Mina hakkankindlasti käima oma isa jälgedes. Minu arvates on ta ideaalne.
Indrek

Minu isa aitab mind õppimises. Ta annab mulle nõu, temaga saab rääkida, kui on mingisugune mure. Isa on mulle väga tähtis. Minu isa on töökas ja haritud.
Katre

Minu isa on nagu isa ikka, vahel natuke kuri, kuid ta ei ole seda ilmaasjata. Ta teab väga palju mehhaanikast ja sellepärast mul mootorite parandamisega probleeme ei teki.
Margus

Minu isa on parim kogu maailmas, sest ta viskab nalja ja on ka kuri, kui on vaja. Ta on mulle ja vendadele emagi eest. Ta on väga vastupidav, kui suudab kogu koormat kanda. Tal on väga palju häid omadusi ja mõni halb ka. Ma olen õnnelik, sest mul on just selline isa.
Liis

Minu isa on väga tõsine ja töökas mees, kes tagab meie pere toimetuleku. Suvel, kui tal on tööst villand, teeb ta ettepaneku kõigest tüütust kaugemale sõita ja nii me teemegi väljasõite mõne veekogu äärde. Isa teab, et me vajame teda ning seepärast ei anna ta alla. Ma leian, et minu isa on väärt palju rohkem kui mõni minister või president, kes ei mõtlegi sellele, kuidas oleks meil parem. Aga mu isa mõtleb ja selle eest austan ning armastan ma teda. Mul on hea meel, et just tema on minu isa.
Reelika

Foto: A.J.A.Grupp

OMAVALITSUSTES

Suure-Jaani Linnavalitsuses

1. oktoobril
otsustati 12 kuuks luua koosseisuväline sekretäri ametikoht;
väljastati EELK Suure-Jaani kogudusele lammutusluba Kõleri 1 laojärve 5 kuuri lammutamiseks;
anti nõusolek Agnes Kivimaa paigutamiseks Lõhavere Haiglas hoolduskohale;
väljastati osahingule Billeston kauplemisluba ja alkoholi jaemüügi tegevusluba kauplemiseks Männiku 4 "Männiku" kaupluses tööstuskaupadega, alkoholiga ja tubakatoodetega;
täiendati Margus Luukenile väljastatud kauplemisluba ning lubati tal toilitada kohviga, teega, väikesaiadega, karastusjookidega ja mahlaga.

8. oktoobril
tühistati linnavalitsuse korraldus nr 54; 12.03.2001 "Tallinna 2 maa erastamine korteriomandi seadmise teel", sest käimas on hoones asuva mitteiluruumi erastamine;
otsustati mitte kasutada Kõleri 2A kinnistust ostueesõigust;
otsustati anda Tallinna 13A korter 10 üürile Inge Petersonile ja volitati linnapead sõlmima temaga tööandja eluruumi üürilepingut;

15. oktoobril
määrati Tallinna 5 mitteiluruumi hindajaks Peedu Voormansik;
kinnitati Suure-Jaani lasteaia "Sipsik" hoolekogu järgmises koosseisus: Siiri Kiviso, Aivar Paas, Tiiu Savelli, Ülo Kõst;
väljastati kasutusluba Tallinna 11A hoones asuvatele perearstiruumidele;
määrati sotsiaalhooldusvähekindlustatud isikutele.

22. oktoobril
määrati hooldaja puudega isikule;
muudeti Heidi Männamaale väljastatud alkoholi jaemüügi tegevusluba, kandes sinna tegevuskohana Tallinna tn 9 kauplus "Triinu".

Linnavalikogus 25. oktoobril
esitati umbusalduse avaldus linnavalikogule esimehele ja linnapeale, avaldust arutatakse järgmisel istungil;
tehti Suure-Jaani vallavalitsusele ettepanek nimetada Suure-Jaani Haigla reorganiseerimisel loodava äriühingu nõukogu liikmeks sotsiaalnounik Aave Toomsalu;
nimetati äriühingute Suure-Jaani Sume, Suure-Jaani Hooldus ja Olustvere Soojus ühinemise ettevalmistamisega tegeleva töögrupi liikmeteks osahingute Suure-Jaani Hooldus juhataja Enno Püvi ja linnavalitsuse majandusnõunik Leili Kuusk;
võeti vastu Suure-Jaani linna ühisveevärgi ja kanalisatsiooniga liitumise ja nende kasutamise eeskiri;
tehti otsustus, et Kõleri 2B pargi maaal kuulub edaspidi erastamisele ja anti nõusolek krundi senise sihtotstarbe "Sotsiaalmaa" muutmiseks;
anti nõusolek Jaama 4 kinnistu müümiseks välismaalasele;
vabastati Tõnu Siimsoo tema avalduse alusel linnavalitsuse liikme kohustest 29. oktoobrist 2001.

Suure-Jaani Vallavolikogu
17.10.2001.a. istungil:

Otsustati kujundada Suure-Jaani Haigla ümber osahinguks Suure-Jaani Ravikeskus. Volikogu otsuse eelnõu punkti 9 täpsustamiseks moodustati

komisjon koosseisus Ain Olesk, Eha Lillsaar, Matti Zirk ja Leho Tamvere. Volikogu istung toimub 22.10.2001.a. Otsustati moodustada OSJ soojamajanduse äriühingu asutamiseks läbirääkimiste komisjon ning komisjoni liikmeteks kinnitati Gunnar Raid ja Hans Vingisaar.

Osahing Suure-Jaani Sume Päraküla katlamaja soojusenergia müügihinnaks määrati 547.55 krooni/MWh. Hinnale lisandub käibemaks 5% elanikkonnale. Sellest tulenevalt on toodetava sooja vee m³ hind koos 5%-lise käibemaksuga 43.10 krooni/m³.

Muudeti Suure-Jaani valla 2001.a. eelarvet.

Otsustati esitada taotlus Põllumajandusministeeriumile ühistatud vara kompenseerimiseks riigi poolt summas 1 139 791 krooni.

Ostueesõigust ei teostatud Tirmani, Järveotsa, Saarisoo ja Ulga maaüksuste suhtes.

Arutati Sörgavere lasteaia ümberpaigutamise küsimust. Üheks variandiks on lasteaia paigutamine Sörgavere koolimajja. Volikogul tehti ettepanek arutada lasteaia paigutamist Sörgavere spordihoonesse ühte tiiba. Kuid selleks tuleb teha kalkulatsioon, kui palju läheb see vallale maksma.

Suure-Jaani Vallavolikogu
22.10.2001.a. istungil:
Otsustati asutada osahing Suure-Jaani Ravikeskus ja kinnitati asutatava osahingute Suure-Jaani Ravikeskus põhikiri.
Muudeti Suure-Jaani valla 2001.a. eelarvet.

Suure-Jaani Vallavalitsuse 09. oktoobri 2001.a. istungil:

1. Õigusvastaselt võõrandatud maa tagastati:
Pani katastriüksus Vihi külas Tõnis Vahtrale;
Tõnuotsa Jaak katastriüksus Tällevere külas Tõnu Vanakesale (1/2), Marika Tuisule (1/4) ja Piret Aidulole (1/4);
Turbaangu katastriüksus Kabila külas Arvo Müilile.

Ostueesõigusega erastati maa:
Jaama katastriüksus Sörgavere külas Adelheid Christine Buschmannile;
Kase katastriüksus Epra külas Arvo Müilile;
Jaamasaare katastriüksus Sörgavere külas Lembit Soonetsile.

Tõnu Aavasalule kuuluva Matkatare teenindamiseks vajaliku maa suurus määrati 775 m².

Õigusvastaselt võõrandatud vara eest määrati kompensatsiooni Eda Luhtile ja Ruth Koppelile

Kinnitati Kõidama lasteaia Traksik lasteasutuse majandamiskulude, personali töötasu ja sotsiaalmaksu ning õppevahendite arvestuslik maksumus ühe lapse kohta 1633 krooni.

FIE Karin Kasele väljastati kauplemisluba kauplemiseks Vihiküla poes ja tegevusluba alkoholi jaemüügiks.

Sörgavere lasteaia Vembu hoolekogu koosseisu 2001/2002 õppeaastaks nimetati Arne Miilen, kes jälgib lasteaia tegevust vastavalt valla huvidele.

Kinnitati Sörgavere lasteaia Vembu hoolekogu koosseisu 2001/2002 õppeaastaks Eero Jänes, Lauri Sepp, Riina Kuk ja Arne Miilen.

Puudega inimestele seati hooldus ning määrati hooldajad.

Elle Arukasele kuuluva majavaliduse nimeks määrati Undissaare.

Projektee rimistingimused väljastati Olavi Ojastele elamu rekonsstruktsioonideks Rääka külas ja aktsiaseltsile Eerung tootmishoone laienduseks laohoone plokivõrra.

Kasutusload väljastati Suure-Jaani vallale kuuluvale Sillaotsa majandushoonele, OÜ Eesti Hõõvellist kuuluvale tootmis- ja büroohoonele ja Toomas Lohule kuuluvale garaažitöökojale.

Ehitusluba väljastati Ain Arulale elamu laiendamise ehituse alustamiseks.

Suure-Jaani Vallavalitsuse
29.10.2001.a. istungil:

Õigusvastaselt võõrandatud maa tagastati:

Vallakooli katastriüksus Päraküla külas Heinar Viiesele;
Saareniidu katastriüksus Ängi külas Jaan Lohule.

Kinnitati nõudeõiguse osast suurema pindalaga õigusvastaselt võõrandatud maa tagastamise korral riigile tasutava völa suurused Artur Rossile ja Ants Kirikalile.

Ostueesõigusega erastati maa:
Näki katastriüksus Epra külas Harry Aavikule;

Ängi katastriüksus Ängi külas Vello Markusele;

Rebaste katastriüksus Navesti külas Ants Vaiklale;

Aru katastriüksus Rääka ja Ängi külas Marta Viiesele;

Silla-Tooma katastriüksus Vöhmaare külas Toomas Israelile.

Korteriomandi seadmise teel erastati maa:

Lennuki katastriüksus Sörgavere külas Elfriida Bekkerile, Maie Kuusikule, Lea Ramjalale ja Rosali Kukele

Kraudi katastriüksus Völli külas Hülle Kruusmäele ja Arvo Kundlale

Väino Putrolainenile väljastati projektee rimistingimused sauna ehitusprojekti koostamiseks.

AS Sakala Saeveski väljastati ehitusluba Sakala Saeveski II etapi (hooned kaarhall, 9 kambriga kuivati, 4 kambriga kuivati; rajatise saeveski sissesöode, palgisorteer, hakkeplats) ehitamiseks.

Kasutusluba väljastati Sörgavere Põllumajandusühistule, Olga Oleskile, Sule Kingule ja Leeni Tedrele kuuluvale elamu-garaažitöökojale ning kuurile ning Lembitu Lipkonnale kuuluvale Vanaõue puhkebaasi keldri- ja põhikorrusele.

Vello Markusele anti nõusolek lammutada Ängi majavaliduse koosseisust laut-küün, lammutamistööd lõpetada 31.12.2002.a.

Puudega inimesele seati hooldus ja määrati hooldaja.

Katrin Pihlaka kasutusse anti Muni külas majas nr. 3 korter nr. 5.

Kalle Jõehelele kuuluva majavaliduse nimeks Põhjaka külas määrati Antsupedi ja Kaljo Hakkajale kuuluva majavaliduse nimeks Tällevere külas Väike-Kõrvesaare.

Kadi Leppnurme sõitu kontsertreisile Saksamaale toetati 500 krooniga.

Viljandi ÜKKK õpilase Terje Tammisti avaldus sõidu kompenseerimiseks kooli ja alalise elukohta jäeti rahuldamata, kuna see kompenseeritakse õppeasutuse vahendusel.

Õigusvastaselt võõrandatud vara eest määrati kompensatsioon Alviine-Rosalie Kõvale, Helle Vistile, Aita Roilandile ja Jüri Kõslerile.

OÜ Suure-Jaani Ravikeskus nõukogu

liikmeteks kinnitati Märt Perve, Andrus Keerd, Viktoria Jänes, Aave Toomsalu ja Heiki Saar.

Kõidama külas kehtestati elanikkonnale ja juriidilistele isikutele müüdava vee 1 m³ hinnaks alates 01. veebruarist 2002.a. 9 krooni. Hind sisaldab käibemaksu.

Seoses majanduslikult raske olukorraga ning OÜ Suure-Jaani Sume erastamisprotsessi peatumisega anti nõusolek OÜ-le Sume paigaldada elamumajanduse eelarve summadest soojavee mõttesüsteemid Päraküla katlamaja teeninduspiirkonda ja veevarustussüsteemi mõõturid Kõidama külas. Otsustati anda maksepuhkust laenu tagasimaksmisel kuni 1.07.2002.a.

Olustvere Vallavolikogu istung
26. oktoober 2001.a.

Arvati välja vabade põllumajandusmaade enampakkumise nimekirjast maatükk nr. 60 Kurnuvere külas.

Algatati Tääksi piimapunkti ja Kuusiku talu (Võivaku külas) hoonete teenindusmaa detailplaneeringu koostamine. Kinnitati Olustvere ja Tääksi Põhikooli arengukavad.

Moodustati OSJ äriühingu asutamiseks läbirääkimiste komisjon. Liikmeteks määrati Ilmar Külaspa ja Are Aua.

Määrati Olustvere valla esindajaks asutatava OÜ Suure-Jaani Ravikeskuse nõukogusse Heiki Saar.

Kinnitati 2001.a. eelarve muudatused. Suurendati valla 2001.a. eelarve tulusid 226 122.- krooni võrra ja kinnitati eelarve tulud 15 567 022.- krooni.

Suurendati valla 2001.a. eelarve kulusid 226 122.- krooni võrra ja kinnitati eelarve kulud 15 567 022.- krooni.

Kinnitati Olustvere Vallavolikogu, Vallavalitsuse, lasteaia, Olustvere ja Tääksi Põhikooli ning Tääksi raamatukogu 2001.a. eelarve muudatused.

Olustvere Vallavalitsuses (19 ja 30. oktoober 2001.a.)

Anti kasutusluba Verner Tootsile Järve 2 asuvale elamule ja majandushoonele. Kinnitati Ardi Reinerile kuuluva Kaeramäe mü. projektee rimistingimused.

Õigusvastaselt võõrandatud maa tagastati Oskar Jürgenile ja Leida Jürgenile Jaska 1 mü., Oskar Jürgenile Jaska Vesiveski mü., Jaan Lõhmusele Kobrulehe, Kaseluha ja Kooli Jaan mü.

Kinnitati Tääksi piimapunkti kõlvikute korrigeerimine.

Kinnitati Olustvere lasteaia hoolekogu järgmises koosseisus: Helmen Uusen, Carmen Salumäe, Ergo Kilki ja Mari-Liis Kõuts vallavalitsuse esindajana.

Määrati enampakkumise teel erastatavate vabade põllumajandusmaade maa maksustamis- ja alghinnad. Kooskõlastati Olustvere alevikus Olustvere katsed kinnistu jagamisplaan. Määrati tekkivate katastriüksuste nimed ja maa maksustamishinnad.

Määrati Olustvere alevikus asuva Jaama 10 teenindusmaa suurus ja piirid.

Kehtestati alates 08. oktoobrist 2001.a. Tääksi Põhikooli võimla tasumäärad: tunnitasu (60 min.) 100 krooni vallaelanikel 1,5 tundi 10 krooni

Tasuta saavad kasutada võimlaruume: Tääksi Põhikooli õpilased ja vallaelanikud 1,5 tundi nädalas.

Lühikesed õpetlikud lood

Oli üks vürst, kellel olid võitluskuked. Kord palkas ta õpetaja üht oma kukke välja õpetama. Mõne aja möödudes tundis vürst huvi, kas kukk on võitluseks valmis. "Ei. Ta on veel liiga upsakas ja kipub kaklema" vastas õpetaja. Aeg läks. Vürst tundis uuesti huvi, kas kukk on juba võitluseks valmis. "Ei. Ta on alles närviline ja reageerib kõigele. Igas kukes näeb ta alles vastast. Ta ei ole veel valmis". Aeg läks. "Veel ei ole ta valmis. Teda täidavad jõud ja raev. Ja seda on märgata". Läks veel aega. "Nüüd on ta peaaegu valmis. Ta on liikumatu ja ei reageeri võõrastele hüüetele. Teised kuked jooksevad teda nähes võitlemata minema".

Kes on meister ja kes on õpipoiss? Selles ei olegi nii lihtne selgusele jõuda. Kuid nii meister kui õpipoiss teavad, kes neist on kes.

Meisterlikkusel ei ole piire. Kes on tõelist meisterlikkust näinud, see ei vaimustu vähemtäiuslikust.

Oli vana mees ja tema poeg. Kord läksid nad koos hirvejahile. Poeg nägi kaugel eemal hirve ja otsustas teda sihtida. Isa ütles: "Hiilime hirvele lähemale, ta on liiga kaugel, et teda tabada". "Ta võib meie hiilimist kuulda ja minema joosta" vastas poeg ning lasi. Hirv jooksis minema, sest küti kuul ei olnud teda tabanud.

Inimesed ei oska tühist kindlast eristada. Kui midagi läks rikki, siis vaadake sisse. Kui kedagi ei leitud, siis otsige ise. Kui midagi öeldakse, kontrollige ise selle paikapidavust. Sisenege. Avage. Vaadake sisse. Sõitke kohale. Puudutage käega. Veenduge ise. Hirvele lähenemata ei saa vastata küsimustele. Mis värvi oli? Mitu eksemplari? Kes oli alla kirjutanud? Mis aadressil?

Lähene hirvele ja sa ei lase mööda. Lühendage distantsi kõigi vahenditega, kuni kaob möödalasu oht.

Oli vana ema ja poeg. Kord oli riisipuder põhja kõrbenud. "Viska see kanadele" ütles ema. "Puder on ju tegelikult värske, kanadele on teda kahju anda" ütles poeg. Puder jäigi seisma. Mõne päeva pärast oli puder täielikult riknenud. "Nüüd võib selle välja visata" ütles poeg.

Jälgi jätmata ei möödu ei sõnad, ei vaade, ei naeratus, ei nali.

Parem kohe lahku minna.

Ümber jutustanud Üks Naine Helekollane

ARST ANNAB NÕU

Osteoartroos

Seoses ilmade jahenemisega pöördub arsti poole järjest rohkem liigesekaubustega inimesi. Põhjuseks on enamasti osteoartroos, mida põeb 10-12% elanikest. Üle 60 aastaste seas on see enamusel.

Osteoartroos on krooniline, degeneratiivne haigus, mille aluseks on liigesekõhre taandareng ja lagunemine (liiges kulub). Sellele järgneb kõhrealuse luukoe vohamine. Tagajärjeks on deformeerunud ja funktsioonihäirega liiges.

Oluliseks haigestumise riskifaktoriks on liigne mehhaaniline koormus liigesekõhrele, raske füüsiline töö, korduvad stereotüüpsed liigutused. Puusaliigete artroos areneb sageli ülekaalulistel ja põvelaliigete artroos püstijalu rasket füüsilist tööd tegijail. Määravaks on veel pärilikult kaasa saadud kõhre kvaliteet, keha staatikahäired (ortopeedilised haigused, rühihäired), suhkurtõbi, reumatilised haigused, varasemad liigete traumad (kukkumised, põrutused).

Haigus kulgeb aeglaselt, vaheldudes ägenemiste ja remissioonidega. Ägenemine väljendub liigse koormuse või külmetamise tagajärjel tekkinud liigesekapsli põletikkuna. Haigestunud liiges tursub ning muutub valulikuks. Haige üldseisund on enamasti oluliste häireteta. Valu muutub püsivaks haiguse hilisemas staadiumis, kus kõhr on juba oluliselt kahjustunud. Siis on valu on iseloomult tuim ja kaob rahuolekus, esinevad nn. stardivalud.

Esmaseks ravivõtteks ägenemise korral on rahu tagamine haigestunud liigesele. Abi võib olla ka külma koti paiksest kasutamisest. Ravimitest sobivad paratsetamool, ibuprofeen, diklofenak. Ravimeid võetakse siis võimalikult lühiaegselt (5-7) päeva ja maksimaalses lubatud doosis. Osa eelnimetatud preparaate on apteegis müügil ka salvide ja geelidena liigetele määrimiseks. Viimasel ajal on hakatud palju kasutama nn. kondroprotektoreid. Need on ravimid, mis

kaitsevad kõhre ja pidurdavad selle lagunemist. Kahjuks uut kõhre nimetatud preparaadid, nii nagu arvatakse, liigese pinnale ei kasvata. Kui liiges on juba moondu, siis tema endist kuju ja liikuvust pole enam võimalik taastada. Äärmise võimalusena jääb vahetada oma liiges kunstliku vastu.

Kurb tõsiasi on see, et osteoartroos tabab meid kunagi kõiki. Haiguse põhjusele ravi pole. Kas seda ongi õige haiguseks nimetada, kuna vananedes liigesed paratamatult kuluvad? Midagi saab iga inimene siiski enda heaks ära teha. See peaks alguse sama juba lapseas. Erilist tähelepanu tuleb pöörata rühilene ning kehapoolte võrdse koormamisele. Õige kehahoiu tagavad tugevad lihased. Järsk ülekoormus, vale koormus ja liikumistraumad soodustavad artroosi arengut. Spordijalatsid tuleb muretseda võimalikult kvaliteetsed. Tervise säilitamise huvides on vaja igas eas mõõduka koormusega liikuda iga päev vähemalt 30 minutit. Kesk ja vanemas eas on kõige olulisem liigesfunktsiooni võimalikult kaua aegne säilitamine. Siin aitab võimlemine. Seda on hea teha hommikul, enne voodist tõusmist, kuna lamades on koormus liigespindele minimaalne. Harjutuste tegemisel tuleb enam rõhutada sirutust. Need, kellel on probleeme seljaga, peaksid trenniima kõhuli haseid, et moodustuks lülisambale kindlat tuge pakkuv lihaskorsett. Ideaalne keskkond võimlemiseks on vesi. Treeningust on kasu siis, kui see muutub eluviisiks. Kui inimene ise pole aktiivne, ei saa arst aidata.

Kui siiski on tekkinud liigesevalu, tuleb varakult pöörduda arsti poole, sest on olemas ka teisi sarnaste sümptomidega kulgevaid haigusi. Valu eiramine või selle pidev mahasurumine valuvaigistitega soodustab kiiret pöördumatute muutuste teket liigeses.

Suure-Jaani vallaarst Marika Teder

Pinged meis ja meie ümber

Saabumas on aasta kõige raskem ja pingelisem arg. Sügisvihmad ning tormid tekitavad paljudes masendust ja lootusetust. Tinahall taevast surub näiliselt maadli: tundub, et miski pole enam hea. Tilkhaaval kogunevad negatiivsed emotsioonid. Ajalehed, raadio ja televisioon valgustavad meie elu hästi: hinnatõusud, kuriteod, valitsuse möödalaskmised ja laias maailmas toimunud konfliktid ei kuulu just elu positiivsema poole peale, lisaks kindlusetunde puudumine homse ees. Vaimsed ja hingelised pinged muutuvad aga pikapeale füüsilisteks hädadeks. Ja nii tunnebki inimene, et ta koosneb üleni vaid pingul lihastest. Väsinud selg tekitab tuima valu, õlgadel on kõvad padjakesed, mis suruvad kaelale ja tekitavad peas "paksu vati" tunnet, öösiti "surevad" käed ja tõmbuvad krampi jalad. Inimesel

tekib halb enesetunne, ta on tujutu ning kergesti ärrituv. Nii tekivad ka suhtlemisel pinged pereringis ja töökollektiivis, mis omakorda loob uut stressi. Inimene on kui orav rattas, suletud nõiarings, millest välja pääseda on üsnagi raske. Järjest enam pöördub minu juurde inimesi, kelle kaebuste puhul tõden, et hädade põhjuseks on üleliigne stress.

Massaash vabastab lihased pingetest ja inimene tunneb oma keha kerge ja vabana. Kuna jagatud mure on pool muret, olen tihti aktiivse kuulaja rollis. Sageli küsitakse, mida teha, et mõne aja pärast samasse seisusse jõuda. Alati vastan, et tuleb mõelda ainult positiivseid mõtteid, tuleb uskuda, loota ja armastada. Närveerimise, hädaldamise ja pabistamisega ei suuda me teha paraku muud, kui kahjustada oma tervist. Ja lausa kurjast on abi

otsimine alkoholist. Olen sageli näinud inimesi, kes suudavad olla üle oma üsnagi tõsistest hädadest: nad heidavad oma haiguse üle nalja ja ütlevad, et ega nutt ei aita. Tihti on nad saatusega leppinud ja elavad oma kehaga rahus. Imetlen inimesi, kel jätkub kõige kiuste huvi maailma vastu ja kes oskavad rõõmustada ka pisiasjade üle. Kurja sõna asemel on heal naljal sootuks suurem jõud. Üks minu lemmikväljendeist on: kui enam kuidagi ei saa, siis kuidagi ikka saab. Rahvasuugi ütleb, et kus häda kõige suurem, seal abi kõige lähemal. Hea abimees ja ravija on loodus. Jalutuskäik sõbraga sügisesse metsa või mõnus õhtu küünlavalgel, rüübatas stressileevendavaid taimeteesid, aitab ära hoida tõsiseid tervisehädasid. Ükski sügis ei kesta igavesti, järgneb talv, mis toob kirka lume ja lähenevate jõuludega valgust

meie väsinud hinge. Nii nagu sooja suvehõõne järel päikeses sädelevas vihmapiiskas on peidus vikerkaar, on see olemas ka meis endis. Idamaade meditsiin toimib läbi energia-meridiaanide ja energiakeskuste ehk tshakrate. Inimeses on seitse tshakrat. Nende toimimise värvid alt ülespoole on järgmised: juurtshakra on punane, seksuaalshakra on oranzh, päikesepõimiku oma on kollane, südametshakra on heleroheline, otsmikutshakra ehk kolmas silm on indigosinine ning kroontshakra ehk kosmosekanal on helelilla-vikerkaar missugune!

Laskem oma hinge ja vaimu valgust ning me suudame särada pimedaga aja kiuste!

Tiina Uiho

SÕNUMID

Kesknoored tööhoos

Sellest, et eelmises Leoles ilmunud Kesknoorte kuulutus mitte ainult tühjad sõnad ei ole, annavad tunnistust oktoobrikuu kahel nädalavahetusel toimunud koristustalgud. Pr. Koidu Merila oli esimene, kes reageeris meie pakkumisele osutada abi. Tema probleemiks olid sügislehed ja õunad. Kahe ja poole tunnise laupäevaku käigus said õunad kotti ja lehedki riisitud ning komposti veetud. Töö tellija jäi meiega rahule. Sellest oli meilgi heameel, täname teda toetuse eest, mida oli tunda nii tema sõnades kui ka tegudes.

Teise talgupäeva võtsime ette vihmasel pühapäeval, kui meie ülesandeks oli likvideerida Mäe tänava prügimägi. Tegime kõik, mis meie võimuses, ja muutsime paiga kenamaks. Loodame, et proua Koppel, kes meile räämas kohast teada andis, ka rahule jäi. Usume, et peagi lahenevad teisedki probleemid, millest meile on kirjutatud. Siinkohal täname inimesi, kes meie väikeses rohelises linnakeses lahtiste silmadega ringi käivad ja meile teada annavad, kus noorte töökaid käsi vaja läheb. Ootame ikka ja jälle teateid selle kohta, mida oleks tarvis ühiskondlikus korras ära teha, et oma linnale kasulik olla.

Eneli Raid

Suure-Jaani koguduses on alanud leer

Leeri oodatakse kõiki alates 15. eluaastast, kes soovivad saada koguduse liikmeks. Leeriõnnistamine on kiriklikest talitustest osasaamise tingimus. Laulatus, laste ristimine, ristivanemaks olemine ja teised talitused on võimalikud vaid koguduse liikmeile. Ristimata täiskasvanud ristitakse leerikursuse ajal. Tänapäevane leerikool annab võimaluse saada taevast ristiusu ja teiste religioonide kohta ning aitab otsida vastuseid elu põhiküsimustele, mis sageli kipuvad tahaplaanile jääma.

Leeris on võimalik käia nii kuuekuulist kursust läbides kui ka iseseisvalt lugedes ja õppides.

Neil, kes soovivad leeri tulla, palume end registreerida koguduse kantseleis (Köleri 1) või telefonidel 71128 ja 05200353

Kristi Säask

Koguduse kantseleis on avatud abipunkt

Kuigi paljude inimeste elu läheb iga päevaga paremaks, on veelgi rohkem neid inimesi, kes igapäevases elus vajavad teiste abi ja toetust. Abi pakkumiseks on avatud ka koguduse abipunkt. See asub koguduse ruumides aadressil Köleri 1. Abipunktist on võimalik saada riide- ja toiduabi, leida vajalikke majapidamistarbeid või mänguasju lastele. Abipunkti on oodatud kõik need, kellel on toetust vaja. Asjad abipunktis ei maksa mitte midagi, küll aga ootab kogudus annetusi abipunkti tegevuse heaks.

Koguduse abipunktis on oodatud ka need, kes soovivad puhtaid ja korralikke riideid või esemeid ära anda. Abipunkti kaudu saab need järgmise kasutajani toimetada.

Abipunkt on avatud kantselei lahtiolekuaegadel: teisipäeval, kolmapäeval, neljapäeval ja laupäeval kell 11-14 ja reedel kell 15-18.

Infot abipunkti tegevuse kohta saab telefonilt 71128

Kristi Säask

MUKU-klubi - mis see on?

Reedeti kogunevad EELK Suure-Jaani koguduse kantseleisse 9-14-aastased lapsed, et ühiselt muusikat õppida, pille meisterdada ja mängida õppida joonistama, liikuma, mängima arutlema. Tegevus on leidnud endale nime- MUKU-klubi, ehk Muusika ja Kunsti Klubi.

Klubi idee sündis lastega vesteldes. Hoolimata mitmetest tegevustest ja huviringidest linnas, on alati neid lapsi, kes tahaksid vabal ajal midagi ette võtta ja nõnda alustasimegi oktoobris klubi tegevust Praegusel hetkel on MUKU-s võimalik õppida mängima plokkflööti, oleme meisterdanud vihmapiile ja arutlenud, kuidas teha mõjuvat reklaami.

MUKU ei ole kinnine klubi: iga soovija võib meie tegevusega liituda. Klubi tegevuses osalemine on osavõtjatele tasuta.

MUKU klubi koguneb reedeti kell 15 koguduse kantseleisse (Köleri 1, endistes raamatukogu ruumides) Ootame nii poisse kui tüdrukuid. Samuti ootab kogudus lahkete inimeste annetusi MUKU klubi tegevuse toetuseks.

Kristi Säask

Vändra Naisselts külaliseks Olustvere vallas

Oli varajane pühapäevahommik oktoobrikuu keskel, kui väikebuss Vändra Naisseltsi rahvaga võttis suuna Mulgimaale Olustvere valda, tutvumaks sealse külaelu ja seltside tegevusega.

Meid võttis vastu rõõmsameelne Kuhjavere külavanem Romeo Mukk, kes ühines meiega, et tutvustada oma küla kauneimaid taluõuesid ja seal elavaid inimesi.

Esimeseks suureks üllatuseks oli Lääne talu, kus elavad koos kolm põlvkonda. Noorperenaine teenib elatist käsitööga, nägime seal meeldivaid kudumeid. Passaia talu oli tõesti auga ära teeninud vabariigi heakorrakonkursi vimpli. Küla seltsimaja ja kiigeplatsi kohta võiks öelda, et igati tänuväärne ettevõtmine, mis on küla kooskaimise kohaks, ühtekuuluvustunde loojaks. Sellest järeldame, et seal elavad ettevõtlikud ja teotahtelised külapered. Alt-Siimu talus oli vaatamist nii väljas kui sees. Meeli köitis elamu ja selle ümbruse meeldiv ja harukordne lahendus. Jõudsime tagasi Tire tallu, kus elab külavanema pere. Kuulasime küla tutvustavat vestlust, jõime hommikukohvi ning maitsesime proua

Urve maitsvat õunakooki. Kallis Kuhjavere rahvas, oleme väga tänulikud Teie külalislaskuse ja töökuse eest!

Oleme uhked, et meil on nii ettevõtlik naabermaakond nagu seda on Viljandimaa. Nii saime meiegi osa Ülemaailmse Maanaistepäeva tähistamisest, mis sellel aastal toimus Olustvere Seltsimajas. Seal olid meid vastu võtmas seltsi tublid ja töökad naised eesotsas oma juhi Tiidu Kotsariga. Väga meeldis nende käsitööde väljapanek. Saime sealt häid mõtteid. Lõunalauas ühises vestlusringis jäid kõrvu kogu maakonna toredad ettevõtmised, mida kõike suunab üks Eestimaa sädeinimestest, EKVL Kodukant president proua Kaja Kaur. Seal sõitsime tutvuma Olustvere lossiga, mis võttis meid vastu küünalde sära ja tervituslauaga. Kuulasime Viljandi Kultuurikolledži õpilaste esituses leivanädalale pühendatud luule- ja laulupõimikut. See sai kauniks päevalõpetuseks.

Meile, Vändra Naisseltsi rahvale, oli see üks suur üllatuste päev, mille eest tuhat tänu kõigile asjaosalistele.

Vändra Naisseltsi esinaine,
Pärnumaa Kodukant juhatusel
liige
Juuli Paugus

SÜNNIPÄEVALAPS Jaan Jõeveer-86

15. novembril on sünnipäev mehel, kelle elu ja tegevuse põhjal saaks kirjutada mahuka epopöa eestlaste saatusest möödunud sajandi pöördeliste sündmuste taustal. Sünnipäevalapse isiklik kodune fotode ja artiklite arhiiv on aukartustäratavalt suur, mis sundis mind mõlgutama mõtteid kodu-uurimistegevusest - see ei tohiks mitte mingil juhul jääda soiku. Koolide ajalooõpetajatel on kuldaväärt eeskuju olemas ja ma lootan, et leidub ajaloo huvilisi õpilasi, kes Jaan Jõeveeru elu ja tegevuse põhjalikult kirja panevad. Tema kodu asub Suure-Jaani külje all Nuutre külas Sõpruse tänaval. Endise puukooli brigadiri kodu ümbritsevad rohkearvulised viljapuud, kuid Jaani istutatud puid jagub palju mujalegi. Kultuurimaja taga kaasikus on suureks kasvanud need viiskümmend kaske, mis ta üksinda sinna istutas. Taarausku mees on ju omal ajal olnud ühiskondlik looduskaitse inspektor ja kümme aastat juhtinud Looduskaitse Seltsi Suure-Jaani osakonda. Olid ajad, mil lisaks põhitööle pidas Jaan Jõeveer veel kuuteteist ühiskondlikku ülesannet. Nii tulebki välja, et vanasti

olid mehed kangemad kui tänapäevalsiis ei tehtud tööd vaid raha pärast. Jaan Jõeveer on läbi käinud raske sõjatee, saanud haavata 1944. aastal ja viidud 25. märtsil 1949. aastal Siberisse. Tema värvikast eluloost on huvitavalt ja põhjalikult (järjejutuna) kirjutanud Endel Roosimägi 1988. a. novembrikuu ajalehtedes "Sakala".

Jaan Jõeveer on ka ise ajalehtedele artikleid kirjutanud. Mullegi oli ta lahke jutustama mitte iseendast, vaid sündmustest ja inimestest, kes ajaloolis tähtsat rolli on mänginud. Pensionipõlves on Jaan olnud aktiivne ja teotahteline, siirdudes uuesti tööle haljastusspetsialistiks ajal, mil enamik selles eas mehi koju jäävad. Aktiivne ja oodatud on ta olnud pensionäride klubis "Meelespea". Vaid paaril viimasel aastal ei luba tervis tal kodunt kaua eemal viibida. Lahkusin sünnipäevalapse juurest suure hulga materjalidega, mis vääriks avaldamist Leoles.

Aitäh sooja vastuvõtu eest ühel vihmasel ja külmal novembriõhtul, austatud sünnipäevalaps! Tervist ja rõõmsaid päevi eelseisvaks talveks!

Tiitu Jürjado

PILDID JUTUSTAVAD

FOTOD: Jaanus Siim

1 5. oktoobril töid kalastusklubi "Suure-Jaani Säge" president Uno Jürisson koos klubi liikmete Rein Valdmaa ja Margus Klingiga Suure-Jaani järve järjekordse koguse karpkala. Ligi 400 kahesajagrammist kala osteti seekord ainult klubi oma rahade eest. Eelnevalt on järve lastud 800 karpkala. Esimestena toodud kalad on praeguseks kasvanud ligikaudu 2,5 kg raskuseks. Sel aastal on välja püütud 25-30 karpki.

2 17. oktoobril esines hõimupäevade raames Suure-Jaani Gümnaasiumi saalis Udmurdi vabariigi rahvakunstiansambel "Pinal Daur" (Uus sajang).

3 Lambavillapäeval oli kultuurimajas vaatamiseks seatud lambavillast valmistatud käsitööd. Samas sai õppida viltimist ja kuulata õpetussõnu villa töötlemisest.

4 20. oktoobril toimus Suure-Jaani jahimajas Viljandi Looduskaitse seltsi projekt "Orhidee" ehk "Oma Rämpsus Hea IDee - Ehtne Ese", mille autoriks on Piia Kask. Suure-Jaani piirkonnas kureerib projekti Anneli Kundla.

5 26. oktoobril toimus Suure-Jaani linnavalitsuse saalis Rahvusvahelise Artur Kapp'i ühingu asutamiskoosolek. Sellele järgnes kontsert Kappide majamuuseumis, kus esinesid ja vestlesid heliloojate loomingust Vardo Rumessen (pildil), Mati Palm, Maano Männi ja Aare Tammesalu

6 2.-3. novembril toimus Suure-Jaanis ELO koolituslaager. Pildile jäid eelarveülesannete kallal vaeva nägevad "majandusministrid".

7 Koostöös Pärnu Mereuuringute Keskusega võtsid Suure-Jaani õpilased järvest veeproove, et hinnata järve seisundit ja majandamisvõimalusi.

RAAMATUGA SÕBRAKS

Varsti tähistab Tääksi Põhikool oma 126. sünnipäeva. Mullu kooli juubeli ajal nägi trü kivalgust päris mahu kasuurimustöö Tääksi koolmeistrite elust. Nüüd saab Suure-Jaani raamatukogu lugemissaalis lugeda Tääksis elava pedagoogi Tiia Miksoni koostatud raamatut "Tillu-Reinu-Tääksi koolmeistrid 1875-2000". Raamat on tähelepanuväärne mitmes mõttes. Tunnustatud õpetajate elu ja tegevuse tuvustamise kaudu räägib meiega ajalugu. Tiia Miksoni juhendamisel valmis õpilastel 15 uurimistööd. Väärtustamiseks kunagiste õpetajate tööd, alustasid 1966. aastal tollased 9. klassi õpilased Evelin Velbaum, Kairi Hiimäe ja Anna-Liisa Mikson endiste õpetajate elu ja töö kirjapanemist. Koguti materjale arhiivist, muuseumist, uuriti vanu kroonikaraamatuid ja dokumente ja kohtuti erinevate inimestega. Aasta hiljem jätkasid

seda tööd Silja Jaska, Kersti Rajamäe, Agely Valge, Marika Miller ja Andres Mägi. 2000. aasta kevadeks valmisid uurimistööd 8. klassi õpilastel Ave Jänesel/Eneli Feldmannil, Annemai Noorkõivul/Katrin Dreilingil, Riivo Männil/Jaanus Rohtsalul, Kristo Rebasel/Algis Vellingul, Urmas Kivisillal/Rando Rebasel ja Malle Tiirusonil. Raamatus on palju huvitavaid vanu fotosid, kuid suuremat osa hinnalisest kogutud arhiivist hoitakse kooli raamatukogus. Tiia Mikson on ära teinud tänuväärse ja eeskujuvääriva töö. Miks mitte ka teistel koolidel mõelda taolise raamatu koostamisele ja avaldamisele! Traditsioonides peitub jõud, mis vanemat ja nooremate põlvkonda liidab ja elu püsiväärtusi säilitab. Kui nooremad inimesed ehk ei oska veel hinnata tehtud töö väärtusi, siis vanematele inimestele on sellised materjalid hindamatult kallid, sest

elamiseks annavad jõu eeskujud. Küsimustele - kust me oleme tulnud, kes on meid mõjutanud, mida elus on võimalik saavutada - annavad sellised raamatud. Minevikku uurides ja seda mäletades kujuneb midagi olulist, mida sõnadesse panna ei saa, kuid milleta ka oksid sidemed aegade vahel ning katkeksid inimese juured oma esivanemate- ja rahvaga. Kahju, kui seda hilja mõistetakse. Loodan, et kodu-uurimulik tegevus ei sure ja Tiia Miksoni eeskujul suudab nakatada teisi ajaloo huvilisi pedagooge. Võibolla istub praegu kusagil meie koolis poiss, kes hakkabki kunagi jaankrossilikult kirjutama romaane kodupaiga inimestest, sest õpetajate abiga tekkis temas huvi oma juurte ja rahva vastu.

Tiiu Jüriado

Sa oled elanud viljakalt ja ausalt, su helled käed on aedu rajanud. Me võime uhkust tunda sinu üles oled ajalukku oma vao ajanud. Suure-Jaani kirjus meesteväes, sa ikka seisad esimestes ridades Ma hoian sinu pilti oma käes, üht tarkust meeles pidades: kui poleks töökaid eesti isasid, kes rikastasid kõigi meie elu, ei oleks ilmas poegi visasid ja lastelaste kilkeid ega melu.

JÄRELKASV

Suure-Jaani Raamatukogus on üleval uus näitus. Sedapuhku on oma loodusfotode paremikuga rahva ette tulnud andekas ja mitmekülgsete huvidega Maie Kivisild. Suure-Jaani Gümnaasiumis mäletatakse tema joonistuste näitust. Viimasel ajal tegeleb Maie siiski rohkem pildistamisega. Huvi fotograafia vastu tekkis tal tänu ristiema Anne-Malle Halliku eeskujule ja toetusele. Juba esimesed pildid viitasid Maie loomupärasele andele: heale silmale ja kadreerimisoskusele. Maie lõpetas 1987. aastal põhikooli ja veidi aega hiljem läks Saksamaale lapsehoidjaks, ise keelt valdamata. Iga päev õppis Maie Saksamaal selgeks 30 uut sõna ja varsti imetlesid kõik tema head kõnekeeleskust. Kohustuslikud keelekursused lihvisid veidi ka keele grammatilist poolt ja Maie naases Saksamaalt, uus keel suus. Lisaks keeleoskusele sai Maie tänu välismaal leitud sõbrale hoopis teine inimene. Sakslaste elurõõm ja vaba olek nakatasid ka teda ning nüüd igatseb Maie taga sakslaste loomupärasest võimetest mitte häbeneda iseend ja oma soove.

Eestlastele omast vaashoitust ja kinnisust Maie oma iseloomuomadus eks enam ei pea. Koos toredate Saksa sõpradega reisis Maie Taanis ja Norras, kus ta alati võitis hulgaliselt sõpru just laste hulgas. Ühes peres oli arstist pereema, kes Maie elurõõmu ja energiat väga kõrgelt hindas. Maie elaks meeleldi Saksa-

maal, sest seal võitis ta ruttu inimeste poolehoidu. Kuid siin Eestiski on Maie oma tutvusringkond, kelle elukreedoks on kaasinimeste teenimine ja abistamine. Keskkhariduse omandamise soov viis Maie Olustvere agronoomiat õppima. Nüüd on ta kolmandale kursusele jõudnud ja hinneteraamatus on tal vaid head ja väga head hinded. Tehnikumis avastas Maie enese jaoks ka spordi. Tehnikumide meistrivõistlustelt on tal toodud kuld- ja hõbemedaleid. Maiele Olustvere kool ja õpingud väga meeldivad. Tema grupp on kooli parim mälumängus. Suvel sõidab Maie praktikale ühte tallu Saksamaal. Huvitav on Maie tegevus ka Eesti Evangeeliumi Kristlaste ja Baptistide Koguduse Liidus. Maie soovib saada pühapäevakooli õpetajaks. Juba praegugi tegeleb ta lastega ja oma tuleviku seoks Maie meeleldi noortega. Kuid huvide lai amplituud võib veel teha äraarvatuid pööranguid ja üllatusi. Soovime talle edu ja õnne!

Tiiu Jüriado

Mida ühist saab olla ühel Uus-Meremaa Rotorua koolil Tääksi kooliga?

Rotorua kool asub meist hiigla kaugel lõunapoolkeral Uus-Meremaasaarel.

Ühine on see, et nad mõlemad kuuluvad arvukasse GLOBE koolide peresse. Programmi GLOBE (Global Learning and Observations to Benefit Environment) keskuseks on USA Rahvuslik Ookeani ja Atmosfääri Assotsiatsioon (NOAA). Õpilased üle kogu maakera 96 riigist teostavad atmosfääri, mulla ja vee mõõtmisi Alates 2001. a. kevadest on Tääksi kool saanud liituda nende 10000 kooliga, kes saavad oma vaatlusandmed interneti teel otse Ameerikasse. Eestis on neid koole praegu 35. Rahvusvaheline kommunikatsioon ja koostöö on eluliselt tähtsad, et paremini mõista kliimamuutuse võimalikke tagajärgi ning nendega toime tulla. Kuigi satelliidid varustavad meid tõeliselt globaalse infoga meie planeedi kohta, ei saa nad otseselt mõõta näiteks sadanud vihma hulka. Õpilaste GLOBE mõõtmiste põhjal luuakse andmebaas, mille abil saab kindlaks määrata, kas ja millised pikaajalised muutused meie kliimas aset leiavad. Lähemalt võib GLOBE tegevusega tutvuda aadressil <http://www.globe.gov/>. Nii saab ka võrrelda erinevates kliimavõtmetes asuvate riikide andmeid, mida õpilased saavad kasutada nii õppetundides kui ka iseseisvas uurimistöös. Parimad uurimistööd pääsevad iga-aastasele GLOBE kokkutulekule. Sel suvel toimus kokkutulek Käärikul, kus osales õpilasi 9 Euroopa riigist. Lõpetamisel viibis Ameerika suursaadik Melissa Wells, kes andis parimatele diplomid.

Praegu mõõdavad Tääksi õpilased õhutemperatuuri ja sademete hulka, määravad pilvede hulka ja liiki. Lähemas tulevikus tahaks ka alustada mulla ja vee mõõtmistega. Mulla toitainesisalduse määramine on huvitav ja samal ajal ka kasulik, näiteks lapsevanemaist põlluharijatele. Tublid vaatlajaid 7. klassist on Getter Kolk, Terje Sepp ja Helerin Jaar. Nemad kolmekesi ja veel 7 tublit ilma-vaatlajat said 27. sep-

tembril preemiasõidu Matsallu maailma suurimale luhaniidu kaitsealale, mille pindala on võrdne 8000 jalgpalliväljakuga. Mida erilist siis on Matsalul pakkuda? Üllatavalt palju. Kõigepealt lüüakse külastaja tummaks suurejoonelise slaidiprogrammiga "Matsalu 4 aastaaega" (autor Tiit Leito). Külustuskeskuses Penijöel on võimalik näha lindude topiseid, lindude vaatlustornist võib näha arvukalt läbirändavaid linde. Kuigi me ei näinud just tuhandepäälisi rändlindude parvesid, siis nägime küll Matsalu lähel laglesid, luiki ja üksikut kivil kõssitavat merikotkast. . E n a m i k u l e l a s t e s t m e e l d i s i d š o t i m ä g i v e i s e d , k e s l u b a s i d e n d l a u s a s i l i t a d a . N e e d l i i k u v a d m u r u n i i d u k i d o n s i i a t o o d u d p ä ä s t m a p u i s n i i t u s i d v ö s s a k a s v a m i s e e e s t . Ü k s h u v i t a v k o h t , k u h u m e i d v i i d i , o l i S a l e v e r e p a n k . O l e n l a p s e p ö l v e s k o l a n u d S a l e v e r e m ä e l , i s e t e a d m a t a , k u i a u k a r t u s t ä r a t a v v a n u s s e l o n . S e l l e m ä e k o r a l l u b j a k i v i s t p a n g a d o n t e k k i n u d 4 0 0 m i l j o n i t a a s t a t t a g a s i t r o o p i l i s e s m e r e s , k u i E e s t i a l a t r i i v i s a l l e s k a u g e l e k v a a t o r i p i i r k o n n a s .

Võib-olla tekkis kellelgi huvi Matsalu vastu, siis tuleb oodata kevadet. Minul on küll kindel kavatsus kevadel uuesti see teekond ette võtta, siis juba kindlasti ekskursioonipaadiga Matsalu lahele sõita. Hästi hea pikksilm tuleb kaasa võtta. Ja hea giid tellida, kes oskab nii hästi pajatada nagu meie giid Aare Lepik.

Tiiu Ehrenpreis-
Tääksi kooli geograafiaõpetaja

Konkursi "Kauneim Kodu" võitjad

ERAMUD:

- I KOHT Kirsi 5 (Romet Puu) majamärk "Kaunis Kodu" ja 3000 EEK
- II KOHT Sõpruse 17 (Kaljo Põdra) 2000 EEK
- III KOHT Roheline 2 (Endel Leinsoo) - 1000 EEK

TALUD KODUD:

- I KOHT Mäekalda (Leopold Viigand) - majamärk "Kaunis Kodu" ja 3000 EEK
- II KOHT Liisa (Margus Veldemann) - 2000 EEK
- III KOHT Kuusiku (Toomas Peterson) - 1000 EEK

KORTERELAMUD:

- III KOHT Sürgavere 3 - 1000 EEK

HARIDUSE, KULTUURI JA MEDITSIINI HOONED:

- II KOHT Vanaõue puhkekompleks - 2000 EEK
- TOOTMISHOONETE KOMPLEKSID:
- II KOHT Sürgavere veisefarm - 2000 EEK

ERIPREEMIA:

- Sürgavere lasteaed "vembu" 1000 EEK
- Suure-Jaani Haigla 1000 EEK

Üks auhinnatutest - Sürgavere veisefarm

FOTO: Jaanus Siim

KUU KÜSIMUS

Kuidas elad, Sürgavere?

Silja Mikk, sidejaoskonna juhataja: "Minu jaoks on Sürgavere endise kolhoosikeskusega: suured majad, "potjomkin" ja koolimaja. See on minu kodu, siin olen üles kasvanud. Parim aeg Sürgavere jaoks oli ilmselt 80-ndate lõpus. Olin siis noor komsomolisekretär, tegemist oli palju, noored olid aktiivsemad kui praegu. Nüüd pole noortel midagi teha, tihti lõhutakse ja laamendatakse. Kõige halvemaks ajaks oli 90-ndate algus, kui riigikord hakkas muutuma, kadus kino ja palju muud. Praegune aeg on teistsugune, keerulisem, kuid mitte halb. Sürgavere ma millestki olulisest puudust ei tunne. Kuid kultuuriüritusi napib. Ühendus Viljandiga on selline, et ilma oma transpordita pole võimalik ühtegi teatritendust külastada. Meil on suur spordihoone, kuid kahjuks lastega keegi ei tegele. Lapsed on seal suurtel võrk- ja jalgpallimängijatel jalus. Mina käin iga päev oma nelja lapsega Viljandis Paalalinna Gümnaasiumi spordihallis trennis. Olen harjunud Sürgavere elama ja kusagil mujal elada ei taha. Lastel on hea lähedal mõnusas väikeses koolis käia. Kuid Sürgavere tulevik on ilma noorteta, sest millest sa siin elad, kui tööd ja teenistust ei ole."

Endla Reimann, õppealajuhataja ja õpetaja: "Tulin 1958. aastal Sürgavere kooli vanempioneerij

uhiks ja siia ma olen jäänud.

Siin olen teinud oma elutöö, siin on minu sõpruskond. Pean õigeks nimetada Sürgavereks kogu endise kolhoosi "Kindel Tee" territooriumi. Tagasi vaadates olid Sürgavere jaoks parimad 70-ndad ja 80-ndad aastad. Kolhoos oli jõukas ja kindlustas oma inimestele täieliku sotsiaalse heaolu. Halvim periood oli ümberkorralduste ja kolhoosi kadumise aeg. Mina ei tunne Sürgavere millestki puudust. Kõik, mis mind köidab, on olemas. Kahju, et omal ajal ei lastud spordihoonet ehitada kooli parki, koolimajaga ühtseks tervikuks. Kolhoosi ajal ehitatud suurte majade asemel oleks tulnud üles ehitada ümberkaudsed talud.

Nüüd on paneelmajadega suured probleemid. Ma arvan, et Sürgavere parimad ajad on veel ees. Asukoht on soodne, peaaegu, et kool ja lasteaed püsima jääksid. Kellele kohapeal tegevust ei leidu, see saab Viljandis tööl käia. Kui spordihoonet edasi ehitatakse, tekivad võimalused kultuuriürituste korraldamiseks."

Olev Umsar, müügijuht: "Olen sündinud ja kasvanud Sürgavere. Minu jaoks on see meeldiv elukeskkond, kus on kõik normaalselt eluks vajalik olemas: lasteaed, kool, kauplused ja isegi kõrts. Piiritlen Sürgavere vana majandi territooriumiga. Kolhoosi aeg oli Sürgavere kuldaeg. Praegu on paneelmajades elavatele inimestele ränk periood. Vajaka jääb töökohtadest, kuid siin oleks veel paarile firmale ruumi. Tuleviku Sürgavere näen vaikse turvalise elupaigana. Valdade ühinemisprotsessis muutume ääremaaks ja rahasid jääb siia vähem. Ma pole ühinemise vastu, kuid ma näen, et Sürgavere sel puhul on kaotaja osas. Sürgavere elu saab parane da koos Eesti riigi edenemisega."

Õed Marta Rannamaa ja Liidia Kuusk, pensionärid: "Meie praegusest elust midagi ei tea, sest me väljas ei käi. Kuid esimese

Eesti Vabariigi alguses oli Sürgavere üks vägev koht. Siia ehitati uus meierei, ümberkaudsed talud hakkasid tõukarja pidama ja töid palju piima meiereisse. Raudteejaam ehitati sobilikuks kaudu peale- ja mahaadamiseks. Töötas jaama ülem koos abiga ja raudteetöölised peale selle. Kuritegevust ei olnud. Kõik olid väga lahked, sõbralikud ja abivalmid. Talud kosusid ja see oli kindlasti Sürgavere hiilgeaeg. Raske oli sõja ajal, kuid üldiselt jäi

Sürgavere sõjast puutumata."

Elmar Ots, pensionär: "Olen elupõline sürgaverelane, nii et see on mu kodukoht. Nimetuse Sürgavere alla ma hõb kogu endise "Kindel Tee" kolhoosi territoorium. Elu hakkas siin arenema 60-ndatel, tõi tippu 70-

ndatel ja püsis tipus kuni kolhoosi lagunemiseni. Kõige raskem on olnud reformiaeg. Majandi oleme suutnud üldjoontes säilitada: allaminekut just pole, aga tõusu ka ei märka. Olukord püsib kriitilisena, kuid kaugelt on valgust kumamas. Oluliseks puuduseks on arstipunkti kaotamine. Kino võiks ka tagasi tulla.

Vanasti oli seadus, mis keelas kooli ja kiriku läheduses alkoholi tarbimise. Nüüd on kooli vahetus läheduses karvastele "Sarviku" nautijatele lausa pingid ja laud puude vilusse tehtud. See on Sürgaverele häbi ja lastele see positiivset mõju ei avalda. Spordihoone puhul peaks jälgima, et see üksnes võrkpallihooneks ei kujuneks. Kogu tootmine kui ka teenindus on väga hästi läbi mõeldud ja välja ehitatud. Mõtet, et võiks kusagil mujal elada, pole kunagi tekkinud. Ma loodan, et elu ja tootmine Sürgavere säilib ja kasvab. Valdade ühinemine ei tohiks sinset elu mõjutada."

Pildistas ja küsitles
Jaanus Siim

AJALOORADADELT

Fakte Sürgavere ajaloo

Raudtee ääres asuv Surnumäeks hüütav kivikalme räägib sellest, et Sürgavere elati ammu enne ajaloovalgusesse jõudmist.

Esimesed dokumendid, mis räägivad Sürgavere, pärinevad aastast 1583. Poola võimu ajal Sürgavere mõisat veel ei olnud, vaid oli ainult samanimeline küla. See allus Vastemõisa riigimõisale ja aastatel 1588-1599 nn Ryngo Moisale, mille asukohaks peetakse Viiratsit. Poola ajal oli asustus alguses hõre (kolm talu), kuid 1599. a. maarevisjoni ajaks oli juba kümme talu. Sürgavere oli 1599. a. Suure-Jaani kihelkonna kõige suurem küla.

Poola-aegsed naturaalarahalist kohustused talupoegadele olid kõrgeimad ajaloo.

Poola-Rootsi sõda kestis Viljandimaal 25 aastat. Maa läks mitu korda rootslastele ja siis jällegi poolakatele. Maa jäi rahvast tühjaks nagu ei kunagi hiljem. Suure-Jaani kihelkond oli kaotanud algmise rahvatõu. Sisserändajad Lääne-, Saare-, Hiiu-, ja Pärnumaalt nimetasid talud ja mitmed külad uute nimedega. Viljandi lossile kuuluvate maade valdajaks oli rootsi ülimus de la Gardie. Ta kinkis Sürgavere sõjaliste teenete eest Villibald Bergenile, keda peetakse mõisa asutajaks. Bergen kaevas mõisa juurde tiigi, mis on praegugi alles. Hea põllumaa meelitas asukaid ligi ja elu Sürgavere elavnes. Kuid nn. "vana hea rootsi aeg" ei olnud talupoegadele kerge.

1700. a. puhkenud Põhjasõda Sürgavere ei jõudnud, kuid talurahva koormised tõusid mitmekordseiks. Esimesed taplused tabasid küla 1703. a. septembris, mil mõis põles maha. Sõja ja rüüsteretked kestsid kuni aastani 1709.

1709. a. ilmus maale katkutõbi. Suri 75% talurahvast Suure-Jaani kihelkonnas.

Tsaarivalitsuse kehtides sai Sürgaverest parunimõis. 1819. a. talurahvaseadus kaotas küll pärisorjuse, kuid rahvas jäeti maata.

1866. a. tähistab vallavalitsuse tekke algust.

1868. a. siirdutakse teorendilt raharendile. Talumehed saavad osta maad ja toimub ka talude kruntiajamine.

1939. a. likvideeritakse Sürgavere vald valdade reformi elluviimise käigus.

FOTO: Jaanus Siim

Sinule!

16.11 kell 20:00 Ilmatari kohvikus õhtu ansambliga Viiser
 02.12 kell 16:00 Advendiküünla süütamine linnaplatsil
 6-8.12 Päkapi kumaa kultuurimajas
 16.12 jõulukuusk 2001 jõulukuuskede ehtimise konkurss linnaplatsil
 23.12 kell 15:00 Liidia Rahula poistekoori kontsert gümnaasiumi saalis

Kuidas suurejaanilane pääseb rongile?

Alates 28 oktoobrist on selleks järgmised võimalused:

Päev	Buss väljub	Rong Tallinn	Rong väljub
Esmaspäev	06.05	Tallinn	06.39
Reede	20.35	Viljandi	20.51
Pühapäev	13.30	Tallinn	13.49
	18.15	Tallinn	18.32
	20.35	Viljandi	20.51

Seoses Jõulupühade ja saabuva Uue Aastaga on käigus lisabussid: 24 dets. ja 31 dets. väljub raudteejaama buss Suure-Jaanist kell 13.30. Viljandi Tallinna rong väljub Olustverest kell 13.49 26 dets. ja 01 jaan.2002 on bussid käigus pühapäevase graafiku kohaselt.

Ülo Köst

Suure-Jaani aselinnapea

Enampakkumine

Olustvere Vallavalitsus korraldab kirjaliku enampakkumise Täaksi külas järve ääres asuva Veski elamu müügiks alhinnaga 15 000 krooni. Objektiga, pakkumis- ja müügitingimustega tutvumiseks leppida kokku vallavanemaga tel 04374399 või mob 05149195 kuni 26.11.2001.

Enampakkumise läbiviimine toimub 29.11.2001 kell 16.00 Olustvere vallamajas.

Osavõtumaks 500.-kr ja tagatisraha 1500.-kr tasuda arvele 10302008801009 EÜP-s.

OÜ TEHNOPIIT OSTAB:

	KUUSK	MÄND
Ø 11 13 cm	350 EEK	350EEK
Ø 13 18 cm	640	640
Ø 18 ja < cm	770	640
.D kvaliteet	350	350

Kuusepaberipuid 370 EEK; männipaberipuid 350; kasepaberipuid 310; leppapakku 300 (2,5; 3,1) pikkusega; haavapakku 320 (2,5;3,1; 3,7) pikkusega Ostame samas kasvavat metsa ka koos maaga. Raie + väljavedu Tel. 056 688 332

Teated

Suure-Jaani kalmistuvahtide kontakttelefonid on 72-150 (kodus) 053 958 348 Tiia Vendelin ja 051 11 655 Endel Vendelin

MAHEPÖLLUMAJANDUSE HUVILISTELE JA 2002.aastal MAHETOOTMISEGA ALUSTADA SOOVIJAD!

27.novembril k.a. algusega kell 10.00 Viljandis, Vabaduse plats 4, III korruse saalis toimub õppepäev, kus tutvustatakse maheseadust ja taime- ja loomakasvatuse määrusest tulenevaid nõudeid.

Täiendav info taimekasvatuse nõustaja Karin Hüvalt telefon 47 644 (õhtuti), 051 48 842

Fotograaf Jaanus Siim teeb Suure-Jaanis ateljeefotosid dokumendipildist perepildini. Eelnev kokkulepe telefonidel (043)72001 või 05178704

Müüa pidevalt lõhutud küttepuid. Veovõimalus. Info Suure-Jaani, Tööstuse tn. 6, tel. 05167723

EELK Suure-Jaani koguduse elu novembris-detsembris

Reedel, 16. XI kell 15 kantseleis MUKU klubi

Pühapäeval, 18. XI kell 11

JUMALATEENISTUS

Kell 14 Pühapäevakool 3-7-aastastele

Kell 15 Pühapäevakool 8-14-aastastele

Neljapäeval, 22. XI kell 14 kantseleis

KOGUDUSE KOHVIK

Reedel, 23. XI kell 15 kantseleis

MUKU klubi

Laupäeval, 24. XI kell 18 noorte ruumes

NOORTEÕHTU

Pühapäeval, 25. XI kell 11

IGAVIKU PÜHAPÄEVA

JUMALATEENISTUS

Kell 14 Pühapäevakool 3-7-aastastele

Kell 15 Pühapäevakool 8-14-aastastele

Neljapäeval, 29. IX kell 18 kantseleis

LEERITUND

Võimalik liituda leerirühmaga!

DETSEMBRIS

Laupäeval, 1. XII kell 18 noorte ruumides

NOORTEÕHTU

Pühapäeval, 2. XII kell 11

ADVENDI JUMALATEENISTUS

Mängib puhkpill

Kell 14 Pühapäevakool 3-7-aastastele

Kell 15 Pühapäevakool 8-14-aastastele

Neljapäeval, 6. XII kell 18 kantseleis

LEERITUND

Reedel, 7. XII kell 15 kantseleis

MUKU klubi

Laupäeval, 8. XII noorte ruumides

NOORTEÕHTU

Pühapäeval, 9. XII kell 11

2. ADVENDI JUMALATEENISTUS

Kell 14 Pühapäevakool 3-7-aastastele

Kell 15 Pühapäevakool 8-14-aastastele

Reedel, 14. XII kell 15 kantseleis

MUKU klubi

Laupäeval, 15. XII kell 18 noorte ruumides

NOORTEÕHTU

Pühapäeval, 16. XII kell 11

ADVENDI JUMALATEENISTUS

Kell 14 Pühapäevakool 3-7-aastastele

Kell 15 Pühapäevakool 8-14-aastastele

ÕNNITLEME

SÜNNIPÄEVALAPSI!

Suure-jaani linn			
Meeta-Miralda Põrk	22. 11.1910	91	
Marta Särg	02. 11.1911	90	
Meta-Alice Parik	19. 11.1911	90	
Raissa Hein	17. 11.1912	89	
Ljubov Tökke	06. 11.1916	85	
Jaan Vahtra	25. 11.1916	85	
Helga-Henriette Mägi	01. 11.1917	84	
Arnold Siida	03. 11.1918	83	
Hans Sägi	10. 11.1918	83	
Leo Viks	02. 11.1919	82	
Friedrich Pensa	24. 11.1919	82	
Voldemar Lenk	12.11.1920	81	
Juta Pill	29. 11.1926	75	
Silvia Lipand	04. 11.1936	65	
Linda Lemmats	12. 11.1936	65	
Vello Jürimäe	20. 11.1936	65	
Lembit Rohtmaa	19. 11.1951	50	
Koit Lindla	25. 11.1951	50	
Harry Aasa	27. 11.1951	50	
Leida Lember	30. 11.1951	50	

Suure-Jaani vald

Marie Sepp	03.11.1908	93
Hans Jürisson	06.11.1909	92
Marta Kahu	22.11.1910	91
Maria Kuulmata	24.11.1913	88
Ena-Christine Pöder	25.11.1913	88
Ferra Tõnumaa	01.11.1914	87
Jaan Jõeveer	15.11.1915	86
Elli Roosa	01.11.1920	81
Osvald Pöldur	26.11.1926	75
Valve Sukk	29.11.1931	70
Kalev Võitla	20.11.1936	65
Jaan Lechner	23.11.1936	65
Leili Rajamäe	27.11.1936	65
Jaan Sengbusch	27.11.1936	65
Silvi Arr	02.11.1941	60
Katti-Eha Rink	23.11.1941	60
Eha Tepper	19.11.1946	55
Helle Kuldkepp	22.11.1946	55
Varje Väinaru	22.11.1946	55
Märt Kaul	03.11.1951	50
Enno Ira	06.11.1951	50

Olustvere

Linda Kaus	27.11.1911	90
Aino-Sofia Kakko	10.11.1914	87
Endel Päeva	25.11.1919	82
Helene Tomson	25.11.1921	80
Saarepera Raul	25.11.1941	60
Mait Hiimäe	19.11.1946	55
Vello Lomp	25.11.1951	50

Tänuavaldus

Täname Keskerakonna Noortekogu Suure-Jaani klubi liikmeid, kes vedasid ära Mäe tänava äärde tekkinud prügimäe ja hävitasid ka sinna kasvanud võsa, mis koos risustasid antud paika juba palju, palju aastaid. Suur aitäh selle piirkonna pensionäridelt.

Kui teil seisab ees kurb sündmus ja on vaja abi lähedase inimese muldasängitamisel, siis need probleemid lahendab kauplus "Jaanilill" asukohaga Suure-Jaani, Tallinna tn.7, tel.: 71 516

Õnnitleme lapse sünni puhul!

Ave ja Indrek Eberil sündis 21.09.2001.a. poeg HERMAN

Evelin Lappalainenil ja Arvo Kiisil sündis 09.10.2001.a. poeg TAURI KIIS

Heidi ja Mati Kärblasel sündis

11.10.2001.a. poeg MARTIN HENDRIK

Marika ja Argo Reinarul sündis

22.10.2001.a. poeg RASMUS

Tiina Metsaotsal ja Ivo Tammel Sündis

02.10.2001 tütar GERLY

† Mälestame

Reet Männasson	26.03.1911	10.10.2001
Jenny Subi	10.05.1909	14.10.2001
Ivar Ilves	02.02.1981	20.10.2001
Olga Raudsepp	20.09.1927	23.10.2001
Bernhard-Rudolf Kauber		
	16.01.1924	06.10.2001
Anna Aua	23.11.1907 -	22.10.2001
Osvald Kivimaa	30.01.1913	28.10.2001
Rudolf Loka	14.09.1930	19.10.2001

e-mail: leole@vald.s-jaani.ee
 http://www.suure-jaani.ee/leole
 Reklaamkuulutuse hind: firmal 150.- kr., eraisikul 15.- Kr.
 Reklaami ootame kuni 1. kuupäevani.
 Toimetusel on õigus artiklite teksti redigeerida lühendada.

Toimetaja:
 Tiit Jürjalo tel. (043) 71 580
 Suure-Jaani jsk,
 Tiit.Jurjalo@mail.ee
 Toimetaja-abi fotograaf:
 Jaanus Siim tel. (043) 72 001
 Mob. 051 78 704
 Jaanus.Siim.002@mail.ee

Kontaktisikud:
 Suure-Jaani Linnavalitsus
 Aili Adamson tel. (043)71 145
 faks. (043) 71 271
 suure-jaani@suure-jaani.ee
 Suur-Jaani Vallavalitsus
 Märt Perve tel. (043) 55 431
 faks. (043) 55 439

mart@vald.s-jaani.ee
 Olustvere Vallavalitsus
 Silvi Raudmets tel. (043) 74 266
 faks. (043) 74 389
 olustverevv@alex.vil.ee
 Suure-Jaani Gümnaasium
 Reeda Sadam tel. (043) 71 130
 faks. (043) 72 050

mob. 052 02 343
 reeda@sfg.edu.ee
 Küljendus Marko Reimann
 Tel. (052)83695
 marko@s-jaani.ee

Trükk
 OÜ Vali Press
 Põltsamaal Pajusi mnt. 22
 Tel. (077) 52 491
 vali@estpak.ee

LEOLE Kolme omavalitsuse infoleht ilmub 1 kord kuus.